

CONTROLEPROTOCOL 2019 VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2019 VAN DE GEMEENTE VENLO

Inleiding

Voor u ligt het controleprotocol 2019. Dit protocol is gebaseerd op de publicatie 'Kadernota Rechtmatigheid' van de commissie BBV.

De kadernota rechtmatigheid wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. In 2019 is dit niet het geval. De commissie BBV heeft onlangs besloten de kadernota niet te actualiseren dit jaar. De kadernota rechtmatigheid 2018 is daarmee van kracht voor de jaarrekeningcontrole 2018. In december volgt een nieuwsbericht met meer informatie over onder meer de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

De commissie BBV geeft via de kadernota rechtmatigheid haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van de decentrale overheden. Rechtmatigheid heeft een bijzondere positie binnen het BBV omdat dit het enige onderwerp is waarbij de commissie BBV zich niet uitsluitend richt op de toepassing van de verslaggevingsregels, maar ook op de controle van de jaarstukken.

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2019 van de gemeente Venlo.

De gemeenteraad kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

1 Samenvatting

De gemeenteraad heeft in het duale stelsel naast de volksvertegenwoordigende en kaderstellende rol ook uitdrukkelijk een controlerende rol. De raad wordt hiertoe ondersteund door onder meer de externe accountant. De accountantscontrole van de jaarrekening 2019 is opgedragen aan PricewaterhouseCoopers (PwC). Met het controleprotocol 2019 bepaalt de gemeenteraad binnen welke kaders de accountant zijn accountantscontrole dient uit te voeren. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om een jaarrekening op te stellen, vervolgens is het de verantwoordelijkheid van de externe accountant om deze jaarrekening te controleren en hierbij een controleverklaring af te geven.

Op basis van de goedkeurings- en de rapportagetolerantie wordt de diepgang van de accountantscontrole en de uitgebreidheid van de rapportage bepaald. Gemeenteraden mogen de goedkeuringstolerantie scherper vaststellen dan de in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) opgenomen minimumeisen. Voorgesteld wordt om de in het besluit genoemde toleranties voor de controle van en de rapportage over de jaarrekening 2019 van toepassing te verklaren.

Aangezien de (rechtmatigheids)controle zich richt op de externe wetgeving en de eigen gemeentelijke regelgeving dient tevens het normenkader te worden vastgesteld. Hierin zijn de voor de controle relevante regelgeving van hogere overheden en de eigen regelgeving limitatief opgenomen.

2 Besluitvormingsproces

De gemeenteraad is opdrachtgever van de externe accountant, voor de gemeente Venlo is dit voor de jaarrekening 2019 PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (PwC). Het controleprotocol heeft als doel

nadere aanwijzingen te geven aan de accountant aangaande de bij de controle van de jaarrekening 2019 te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties.

De gemeenteraad wordt hierbij geadviseerd en ondersteund door de Auditcommissie. Het functioneren van de Auditcommissie is gericht op de bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole. Overleg en afstemming van de verschillende controleactiviteiten binnen de gemeente (raad, rekenkamer en college van burgemeester en wethouders) is vanuit een oogpunt van doelmatigheid en transparantie gewenst. Uitgangspunt daarbij is dat overleg en afstemming plaatsvindt met behoud van ieders verantwoordelijkheid. De externe accountant neemt op uitnodiging ook deel aan dit overleg.

3 Formeel kader voor de controle

Onderstaand wordt het formele kader voor de accountantscontrole weergegeven.

De verordeningen ex artikelen 212 en 213 uit de Gemeentewet (Gemw) staan hierbij centraal. In de verordening aangaande de inrichting van de financiële organisatie (ex artikel 212 Gemw) regelt onze gemeente het financiële beleid, het financiële beheer en de financiële organisatie zodanig dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. In de verordening aangaande de controle op het financieel beheer en de financiële organisatie (ex artikel 213 Gemw) zijn de regels voor de accountantscontrole zodanig vastgelegd dat de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de financiële organisatie is gewaarborgd.

De accountantscontrole richt zich op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (artikel 186 Gemeentewet);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Aan de hand van het Controleprotocol 2019 wordt de controleopdracht aan de externe accountant nader geconcretiseerd.

Het Controleprotocol 2019 is gebaseerd op de Kadernota Rechtmatigheid 2018 zoals deze door de commissie BBV is gepubliceerd. De commissie BBV geeft in deze Kadernota de visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van decentrale overheden. Dit document is bedoeld voor accountants, provincies, gemeenten en waterschappen en behandelt de belangrijkste vraagstukken uit de praktijk. Rechtmatigheid is voortdurend in ontwikkeling. Daarom is het niet mogelijk een "tijdloze" visie te geven.

De commissie BBV heeft de opdracht om zwaarwegende adviezen uit te brengen (aan de wetgever, provincies, gemeenten, de waterschappen en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) over de toepassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Inhoudelijk is de Kadernota Rechtmatigheid relevant om het controleprotocol goed te kunnen positioneren.

Het bij de controle 2019 te hanteren normenkader (zijnde een overzicht van de geldende wet- en regelgeving) is vastgelegd in de bijlage bij dit controleprotocol.

4 Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De gemeenteraad kan verschillende toleranties hanteren gericht op de goedkeuring van de jaarrekening en de rapportage hierover. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat de externe accountant aan de raad en college altijd datgene zal rapporteren wat door hem vanuit zijn professionele opvatting relevant wordt geacht.

4.1 Goedkeuringstoleranties en strekking controleverklaring

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven controleverklaring van de accountant. De goedkeuringstolerantie kan als volgt worden gedefinieerd:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van de fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

De minimumeisen zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn:

	Soort verklaring			
	<i>Goedkeurend</i>	<i>Beperking</i>	<i>Oordeelonthouding</i>	<i>Afkeurend</i>
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Ter illustratie:

Op basis van de programmabegroting 2019-2022 van de gemeente Venlo ad € 442 mln. betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten van circa € 4.4 mln. en een totaal van onzekerheden van circa € 13.3 mln. de strekking van de goedkeurende controleverklaring niet zullen aantasten.

Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Het verlagen van de goedkeuringstolerantie zal als consequentie hebben, dat de accountant sneller een niet goedkeurende verklaring zal afgeven en dat de hoeveelheid uit te voeren werkzaamheden door de accountant zullen toenemen. Op basis van de huidige stand van zaken is er geen aanleiding de genoemde percentages verder aan te scherpen.

De auditcommissie adviseert de raad geen afwijkende goedkeuringstolerantie toe te passen en deze conform de minimumeisen zoals opgenomen in het Bado vast te stellen (conform toepassing voorgaande jaren).

De goedkeuringstolerantie wordt uiteindelijk vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening 2019 van de gemeente Venlo, de zogenaamde "omvangbasis".

De accountantscontrole is gericht op de jaarrekening inclusief de SISA bijlage. De doelstelling van Single Information en Single Audit (SiSa) is het verminderen van verantwoording- en controlelasten voor gemeenten en provincies. Voornoemde goedkeuringstoleranties zijn op hoofdlijnen eveneens van toepassing op de SiSa bijlage bij de jaarrekening. Vooruitlopend op paragraaf 4.2 zij vermeld dat voor SiSa gelden specifieke rapporteringstoleranties van toepassing zijn die zijn vastgelegd in de 'Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa' jaarlijks gepubliceerd op de [site van de rijksoverheid](#).

Voor de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, kortweg: Wet normering topinkomens (WNT) gelden de goedkeuringstoleranties conform [het controleprotocol WNT](#).

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement) op basis van de professionele opvattingen van de accountant.

4.2 Rapporteringstoleranties

Naast de goedkeuringstolerantie wordt een rapporteringstolerantie onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Volgens het Bado zijn de bedragen die de accountant hanteert ten behoeve van de rapportering in het verslag van bevindingen, de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties. De rapporteringstolerantie is de ondergrens op basis waarvan de accountant zijn bevindingen rapporteert in het verslag van bevindingen.

Wanneer de rapporteringstolerantie gelijk is aan de goedkeuringstolerantie komen er alleen bevindingen in het verslag wanneer er geen sprake meer is van een goedkeurende verklaring. Het is daarom mogelijk dat gemeenteraden de rapporteringstolerantie strenger maken, dus lager dan de goedkeuringstolerantie (1% van de omvangbasis).

Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. Op deze manier kunnen ook constatering welke voor een goedkeuringsoordeel van de accountant niet van belang zijn wel onder de aandacht van de raad worden gebracht. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die de raad specifiek nader terug wil zien.

De auditcommissie adviseert de Raad om de rapporteringstolerantie gelijk aan de goedkeuringstolerantie (1% van omvangbasis) vast te stellen.

De rapporteringstolerantie wordt uiteindelijk vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening 2019 van de gemeente Venlo, de zogenaamde "omvangbasis".

5 Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidcontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium. In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer is aanvullend op de in paragraaf 4.2.3 van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 genoemde verschillende typen begrotingsoverschrijdingen (zie bijlage I) het volgende nog van belang.

De raad van de gemeente Venlo stelt voor alle duidelijkheid aanvullend vast dat de volgende begrotingsoverschrijdingen niet moeten meewegen bij het oordeel van de accountant:

- a. overschrijdingen die het gevolg zijn van toegerekende ambtelijke salariskosten;
- b. overschrijdingen die zich voordoen op het taakveld "Overhead" voor zover betrekking hebbende op toegerekende overhead aan projecten, het gaat hier dan bijvoorbeeld om minder uitvoerkosten aan projecten. Dit levert een nadeel op in de exploitatie omdat minder overheadkosten aan een project kunnen worden toegerekend;
- c. kredietoverschrijdingen lager dan 10% van het totale krediet met een gelimiteerd bedrag van € 200.000,00;
- d. overschrijdingen die onderdeel zijn van de prognoses zoals vermeld in de voortgangsrapportage (Vorap) en de financiële rapportage (Finrap). Conform Financiële Vordering Gemeente Venlo 2016 artikel 3 lid 2 informeert het college de raad via de Vorap en de Finrap als ze verwacht dat de lasten op programmaniveau aan het eind van het jaar de geautoriseerde lasten mogelijk overschrijden alsgevolg van kostenoverschrijdingen die passen binnen bestaand beleid. Deze prognose hoeft niet te worden vertaald in een begrotingswijziging.

Voor de aanvullingen is uitgangspunt dat de overschrijdingen worden beschouwd als passend binnen het bestaand beleid, echter wel onder de voorwaarde dat ze goed herkenbaar zijn opgenomen in de analyses behorende bij de jaarrekening en van een goede en volledige toelichting worden voorzien.

De auditcommissie adviseert de Raad om bovenstaande aanvullingen ten aanzien van van het oordeel van de accountant op het begrotingscriterium vast te stellen.

6 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2019 is limitatief gericht op:

6.1 De naleving van wettelijke kaders:

De wetgeving van toepassing voor de gemeente Venlo zoals opgenomen in de kolom "Wetgeving extern" van het Normenkader 2019 (bijlage II). Dit uitsluitend voor zover deze financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

6.2 De naleving van de volgende kaders:

Deze kaders zijn een nadere invulling van wettelijke bepalingen:

- o de begroting;
- o de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
- o de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
- o de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a Gemeentewet.

6.3 De naleving van de overige interne regelgeving:

De overige kaders zijn opgenomen in de kolom "Regelgeving intern" van het Normenkader 2019 (bijlage II bij dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van de gemeentelijke verordeningen worden uitsluitend financiële consequenties verbonden aan die bepalingen, die recht, hoogte, duur en object/doelgroep van financiële beheershandelingen betreffen. In verband hiermee vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en object /doelgroep van financiële beheershandelingen.

Wat de kaders betreffende het Sociaal Domein aangaat zal de accountant de bestendige gedragslijn vanuit de jaarrekeningcontrole 2017 en 2018 volgen, rekening houdend met hetgeen in de ledenbrief VNG 16/094 d.d. 20-12-2016^[1] inzake de accountantscontrole stond opgenomen:

"Het duurt zeker tot in 2019 voordat gemeenten samen met de SVB, zorgaanbieders en accountants de nieuwe keten ook wat betreft bedrijfsvoering, verantwoording en controle helemaal op orde krijgen en tot optimale onderlinge afspraken komen. Het is van belang dat gemeenten stappen blijven zetten om verder 'in control' te komen."

Momenteel kan gesteld worden dat het zeker nog tot 2020 duurt voordat verdere verbeteringen zijn doorgevoerd. Er zijn diverse ontwikkelingen en stappen gemaakt bij de SVB en bij de zorgaanbieders voor verdere verbetering.

De focus zal voornamelijk liggen op de getrouwheid waarbij de financiële rechtmatigheid tevens door de accountant gecontroleerd zal worden. In deze fase van doorontwikkeling zijn op het gebied van rechtmatigheid wel al stappen gezet, zoals toepassing programma en richtlijnen i-Sociaal Domein alsmede de prestatiegerichte inkoopcontracten en de processen hieromtrent, echter nog niet dusdanig dat dit volledige zekerheid biedt om op te steunen.

Net als voorgaand jaar zal gemeente Venlo aan het eind van de verantwoordingsketen staan en afhankelijk zijn van aanlevering door de ketenpartners als zorgaanbieders, SVB en CAK. Onzekerheden in de keten werken mogelijk door op de strekking van onze eigen controleverklaring bij de jaarrekening.

De auditcommissie adviseert de Raad dan ook om, in lijn met de zienswijze van het Rijk en de VNG ten tijde van de jaarrekeningcontrole 2017, zoals verwoord in de ledenbrief VNG 15/102 d.d. 21 december 2016, de prioriteit bij de jaarekeningcontrole 2019 te zetten op de getrouwheid en in deze fase van transitie een eventueel niet goedkeurend oordeel voor wat betreft de financiële rechtmatigheid te aanvaarden.

Tot slot voor de rechtmatigheidscontrole van de aanbestedingen 2019

De auditcommissie adviseert de raad de rechtmatigheidscontrole van de aanbestedingen te richten op de voor de accountantscontrole verplichte onderdelen binnen het normenkader, te weten de aanbestedingen onderhevig aan de Europese wet- en regelgeving

Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de raad of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

^[1] De ledenbrief Lbr 16/094 is 20 december 2016 verschenen en is te raadplegen op de website van de VNG; <https://vng.nl/onderwerpenindex/gemeentefinancien/begroting-en-verantwoording/brieven/accountantscontrole-2016>

7 Specifieke aandachtspunten bij controle

In art. 2, lid 4 van de Controleverordening is het volgende bepaald:

In afwijking van het gestelde in lid 3, letters f en g, kan de raad in het programma van eisen opnemen, dat de raad jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de gemeentelijke producten en de gemeentelijke organisatieonderdelen, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringtoleranties hij daarbij dient te hanteren.

Ter uitvoering van deze bepaling stelt de Auditcommissie de volgende aandachtspunten/ thema-audits voor:

1. Ontwikkelingen en beheersing sociaal domein
2. Waardering kazernekwartier
3. Herstructurering Greenport
4. Kwaliteit tussentijdse informatievoorziening en periodieke afsluiting
5. Voortgang doorontwikkeling interne processen vanuit de risicoanalyse en procesverantwoordelijken
6. Vaststellen borging bevindingen in de primaire processen uit de management letter 2018

8 Inwerkingtreding

Dit protocol is van toepassing op de jaarrekening 2019.

Bijlage I

De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de commissie BBV de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

<i>Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende 'soorten' begrotingsafwijkingen worden onderkend:</i>	<i>Onrechtmatig, telt niet mee voor het oordeel</i>	<i>Onrechtmatig, telt wel mee voor het oordeel</i>
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant <u>ondubbelzinnig vaststelt</u> dat die ten onrechte niet tijdig zijn signaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend of dit niet gemeld in de prognose einde jaar en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheid gevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. - geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar - geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2019, nr. 54

Bijlage II Normenkader 2019

Domein	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Griffie – Concernstaf	Bestuursadvisering	Gemeentewet Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden Grondwet Burgerlijk wetboek Besluit begroting en verantwoording (BBV) Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) Algemene wet bestuursrecht Art. 87, 88 en 89 EEG (staatssteunregels)	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening op de fractieondersteuning gemeente Venlo 2014 • Verordening rekenkamercommissie 2018 • Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders gemeente Venlo • Besluit mandaat, volmacht, machtiging en aanwijzing gemeente Venlo • Mandaat- en volmachtbesluit Griffie Venlo 2012
Domein dienstverlening	Algemeen financieel middelenbeheer Organisatie Algemeen financieel middelenbeheer Treasurybeheer Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid Parkeerbeheer Toeristenbelasting Grafrechten Hondenbelasting Baatbelasting Marktgeld Haven- en opslaggeld Reinigingsheffingen (milieubeheer) Rioolrechten Brandweerrechten Inkoop en aanbesteding Onroerende	Gemeentewet Wet financiering decentrale overheden Ambtenarenwet Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten CAR/UWO Bezoldigingsbesluit burgemeester/secretaris Rechtspositiebesluit wethouder Wet waardering Onroerende Zaken Wet mulder administratiefrechtelijke heffingen Wet op de lijkbezorging Honden en katten besluit 1999 Wet milieubeheer Wet belastingen op milieugrondslag Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit: - Gids proportionaliteit - ARW 2012 Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële verordening gemeente Venlo 2018 • Controleverordening gemeente Venlo • Verordening onderzoek en doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Venlo 2005 • Nota investeringsbeleid intern • Nota reserves en voorzieningen gemeente Venlo intern • Herijking beleidskader gemeentelijke belastingen intern • Beleidsnota risicomangement en weerstandvermogen intern • Delegatiebesluit Venlo 2010 • Uitvoeringsplan openbare verlichting 2012-2021 intern • Treasurystatuut gemeente Venlo intern • Budgethoudersregeling intern • Legesverordening 2019 • Verordening onroerende zaakbelastingen 2019 • Verordening parkeerbelastingen 2019 • Verordening toeristenbelasting 2019 • Verordening lijkbezorgingrechten 2019 • Verordening hondenbelasting 2019 • Verordening baatbelasting Trade Port West • Verordening marktgeld 2019 • Verordening haven- en opslaggeld 2019 • Verordening afvalstoffenheffing 2019

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2019, nr. 54

Domein	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
	zaakbelastingen (OZB) Precario rechten Burgerlijke stand en afgifte documenten Marktbeheer Havenbeheer Wegenbeheer Woonwagens Handhaving	(WOPT) Archiefwet Aanbestedingswet Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden Wet houdbare overheidsfinanciën Mededingingswet Wet Markt en Overheid Burgerlijk Wetboek Wet gemeentelijke basisadministratie (GBA) Wet rechten burgerlijke stand Binnenschepenwet Besluit administratieve bepalingen wegverkeer Wegenverkeerwet Winkeltijdenwet Wegenverkeerswet 1994	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening rioolheffing 2019 • Verordening eenmalig aansluitrecht riolering 2012 • Strategisch inkoopkader 2014 • Regeling gemeentelijke belastingen Venlo • Verordening reclamebelasting binnenstad Venlo 2019 • Verordening BI-zone 18 bedrijventerreinen Venlo 2015 • Verordening bedrijveninvesteringzone Centrum Tegelen 2016 • Verordening bedrijveninvesteringzone Centrum Blerick 2016 • Verordening BI-zone Centrum Blerick 2015 • Verordening BI-zone Centrum Tegelen 2015 • Legesverordening 2019 • Algemene plaatselijke verordening/ APV Venlo • Marktverordening 2011 • Verordening haven- en opslaggeld 2019 • Wegsloopverordening gemeente Venlo 2019
Sociaal maatschappelijke domein	Maatschappelijke ondersteuning Welzijn Onderwijs Kinderopvang Sociale inkomensvoorziening Werkgelegenheid Schuldhulpverlening Vreemdelingenzaken Integratie	Wet primair onderwijs GOA Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek Wet educatie- en beroepsonderwijs Wet op de expertisecentra Wet maatschappelijke ondersteuning Algemene wet bestuursrecht Wet kinderopvang Algemene wet bijzondere ziektekosten Welzijnswet	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening Venlo 2010 • Verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning Venlo 2015 • Besluit jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning Venlo 2019 • Besluit beschermd wonen en opvang 2019 • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Venlo 2010 • Verordening leerlingenvervoer gemeente Venlo • Beleidsregel subsidieverlening activiteiten in de wijken • Subsidieregels maatschappelijke ontwikkeling en natuureducatie: • Subsidiereguleer zorg voor elkaar • Subsidiereguleer amateurkunst • Subsidiereguleer eenmalige activiteiten en projecten cultuur

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2019, nr. 54

Domein	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		Wet werk en bijstand ROA/VVTV Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkeloze werknemers (IOAW) Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandige (IOAZ) Wet werk en inkomen kunstenaars Europese subsidies (ESF) Wet inburgering nieuwkomers Wet op het kredietbeheer Vreemdelingenwet Wet inburgering nieuwkomers ROA/ VVTV	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidieregels exploitatiesteun gemeenschapsaccommodaties • Subsidieregels functieverbetering gemeenschapsaccommodaties • Subsidieregels volkscultuur • Subsidieregels sportinvesteringen • Subsidieregels sportstimuleringsactiviteiten en aanschaf materiaal • Subsidieregels sportverenigingen • Subsidie regels topsport en prestaties • Subsidieregels SAM-fonds • Inspraakverordening adviesraad sociaal domein 2015 • Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venlo 2018 • Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venlo 2018 • Beleidsregel tegenprestatie • Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Venlo 2018 • Beleidsregel loonkostensubsidie gemeente Venlo 2018 • Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet gemeente Venlo 2015 • Beleidsregels individuele inkomensvoorziening gemeente Venlo 2018 • Verordening individuele studietoelage gemeente Venlo 2018 • Beleidsregels individuele studietoelage Venlo 2018 • Verordening inzake fraude, terugvordering en verhaal gemeente Venlo • Verordening Wet Kinderopvang gemeente Venlo 2010 • Beleidsregels handhaving wet kinderopvang gemeente Venlo • Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venlo 2018 • Herijking minimabeleid • Verordening Geld Terug Regeling gemeente Venlo 2018 • Beleidsregels Geld Terug Regeling gemeente Venlo 2018 • Draagkrachtregele en drempelbedrag bijzondere bijstand • Beleidsregels bestuurlijke boete 2018, PW, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 gemeente Venlo 2018 • Beleidsregel bestuurlijke boete BROP (basisregistratie personen) • Beleidsregels terug- en invordering Wwb, IOAW en IOAZ • Beleidsregels verhaal WWB 2014
Ruimtelijk fysieke	Grondexploitatie	Woningwet	<ul style="list-style-type: none"> • Exploitatieverordening gemeente Venlo 2004

Bijlage behorende bij raadsvoorstel 2019, nr. 54

Domein	Specifieke activiteiten	Wetgeving extern	Regelgeving intern
domein	Wonen en economie Begraafplaatsenbeheer Telecommunicatie Afvalstoffenbeheer Rioolbeheer en reiniging Ongediertebestrijding Wegenbeheer Intensivering stedelijke vernieuwing Groenbeheer Cultuur en lokale media	Algemene wet bestuursrecht Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Wet op de ruimtelijke ordening Wet op de ruimtelijke ordening Besluit op de ruimtelijke ordening Leegstandswet Woningwet Huurprijzenwet woonruimte Huisvestingswet Huurwet Huursubsidiewet Wet bevordering eigen woningbezit Grondexploitatiewet Wet op de lijkbezorging Telecommunicatieverordening Gemeentewet Wet op de waterhuishouding Waterleidingwet Wet milieubeheer Wet op de economische delicten Wegenverkeerswet 1994 Wet personenvervoer Wet ISV Boswet Kaderwet LNV subsidies Mediawet Wet op het specifieke cultuurbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Nota grondbedrijf 2017 -> intern • Subsidieverordening verbetering voorgevels van particuliere panden in Q4 • Bouwverordening Venlo • Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Venlo 2010 • Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen Venlo 2018 • Nadeelcompensatie kabels en leidingen Venlo 2018 • Afvalstoffenverordening 2010 van de gemeente Venlo • Verordening eenmalig aansluitrecht riolering 2012 • GRP+ 2016 – 2020 (gemeentelijk rioleringsplan) - intern • Parkeerverordening Venlo 2019 • Verordening parkeerbelastingen 2019 • Subsidieverordening stadsvernieuwing Venlo 2010 • Regeling voor de adviescommissie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte • Verordening percentageregeling beeldende kunst 2010 • Subsidiereguleer beeldende kunst en vormgeving • Subsidiereguleer evenementen • Verordening reclamebelasting binnenstad Venlo 2018 • Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Tegelen 2016 • Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Blerick 2016 • Verordening BI-zone Centrum Blerick 2015 • Verordening BI-zone Centrum Tegelen 2015 • Glasba(n)kregeling (regeling glas voor glas)

